

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO TRIUKŠMO KELIAMOS RIZIKOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

2005 m. balandžio 15 d. Nr. A1-103/V-265
Vilnius

Įgyvendindami 2003 m. vasario 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/10/EB dėl būtiniausių sveikatai ir saugai taikomų reikalavimų, susijusių su fizikinių veiksnių (triukšmo) keliamą riziką darbuotojų atžvilgiu, ir siekdami nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus:

1. T v i r t i n a m e Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatus (pridedama).

2. N u s t a t o m e, kad 1 punkte nurodyti nuostatai įsigalioja nuo 2006 m. vasario 15 d., išskyrus muzikos ir pramogų sektorius, kuriems jie taikomi nuo 2008 m. vasario 15 d., bei jūrų laivų personalą, kuriam jie taikomi nuo 2011 m. vasario 15 d.

3. L a i k o m e netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. rugsėjo 20 d. įsakymą Nr. 70/403 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [82-2438](#)) nuo 2006 m. vasario 15 d.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro ir Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2005 m. balandžio 15 d.
įsakymu Nr. A1-103/V-265

DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO TRIUKŠMO KELIAMOS RIZIKOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatai (toliau – nuostatai) parengti vadovaujantis 2003 m. vasario 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/10/EB „Dėl būtinausių sveikatai ir saugai taikomų reikalavimų, susijusių su fizikinių veiksnių (triukšmo) keliamą riziką darbuotojų atžvilgiu“ nuostatomis.

2. Nuostatuose nustatyti būtinausi reikalavimai dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos jų sveikatai ir saugai (o ypač jų klausai), kurią kelia ar gali sukelti triukšmas.

3. Nuostatų reikalavimai taikomi bet kuriai darbuotojų veiklai, bet kurios ekonominės veiklos rūšies įmonėse, įstaigose, organizacijose ar kitose organizacinėse struktūrose (toliau – įmonės) ir jų darbo vietose, kur darbuotojams kyla ar gali kilti triukšmo sukeliama sveikatos pakenkimo rizika.

4. Kolektyvinėse sutartyse, kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose specifines ūkinės veiklos sritis, gali būti nustatyti ir taikomi papildomi reikalavimai, užtikrinantys aukštesnį darbuotojų apsaugos nuo triukšmo lygį, negu nustatyta šiuose nuostatuose.

II. SĄVOKOS

5. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Didžiausiasis akimirkinis garso slėgis (garso slėgio pikas) (p_{peak}): didžiausioji akimirksninė (momentinė) „C“ svertinė garso slėgio vertė.

Kasdienis veikiančio triukšmo (triukšmo ekspozicijos) lygis ($L_{EX, 8h}$): veikiančio triukšmo laikinių svertinių lygių vidurkis per aštuonių valandų darbo dienos trukmę, taip kaip apibrėžta Lietuvos standarto LST ISO 1999:2004 3.6 punkte. Tai taikoma bet kuriam triukšmo darbe pobūdžiui, įskaitant impulsinį triukšmą.

Savaitinis veikiančio triukšmo (triukšmo ekspozicijos) lygis ($L_{EX, 8h, w}$ arba $L_{EX, 8h}$): 5 dienų darbo savaitės kasdienių veikiančio triukšmo (ekspozicijų) svertinių lygių vidurkis, kaip apibrėžta Lietuvos standarto LST ISO 1999:2004 3.6 punkte (2 pastaba).

Ototoksinės medžiagos – tai cheminės medžiagos ir preparatai, galintys sukelti klausos pažeidimus.

Triukšmo emisija – triukšmo sklidimas į aplinką.

6. Nuostatuose vartojamos sąvokos „triukšmo ekspozicija“, „triukšmo veikimas“ „ekspozicija“ turi tą pačią reikšmę. Kitos šių nuostatų sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekso (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)), Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)) ir Lietuvos Respublikos profesinės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 1999, Nr. [32-902](#)) sąvokas.

III. RIBINĖS VEIKIMO (EKSPOZICIJOS) VERTĖS IR VERTĖS VEIKSMAMS PRADĖTI

7. Šiuose nuostatuose ribinės triukšmo ekspozicijos vertės ir ekspozicijos vertės veiksams pradėti (darbuotojų apsaugai nuo veikiančio triukšmo užtikrinti) nustatomos pagal kasdienius veikiančio triukšmo lygius ir akimirkinius garso slėgio lygius (pikus) ir yra tokios:

7.1. ribinė ekspozicijos vertė: $L_{EX, 8h} = 87 \text{ dB(A)}$ ir atitinkamai $p_{\text{peak}} = 200 \text{ Pa}$ (140 dB (C), kai pamatinis slėgis 20 μPa);

7.2. viršutinė ekspozicijos vertė veiksams pradėti: $L_{EX, 8h} = 85 \text{ dB(A)}$ ir atitinkamai $p_{\text{peak}} = 140 \text{ Pa}$ (137 dB (C), kai pamatinis slėgis 20 μPa);

7.3. žemutinė ekspozicijos vertė veiksams pradėti $L_{EX, 8h} = 80 \text{ dB(A)}$ ir atitinkamai $p_{\text{peak}} = 112 \text{ Pa}$ (135 dB (C), kai pamatinis slėgis 20 μPa).

8. Nustatant, ar darbuotojo neveikia triukšmas, viršijantis ribinę ekspozicijos vertę, nurodytą šių nuostatų 7.1 punkte, tikrasis (faktinis) triukšmo veikimas darbuotojui yra vertinamas atsižvelgiant į triukšmo veikimo sumažinimą, kai naudojamosi asmeninėmis klausos apsaugos priemonėmis.

Nustatant, ar neviršijamos šių nuostatų 7.2 ir 7.3 punktuose nurodytos ekspozicijos vertės, kurioms esant pradedami darbuotojų apsaugos nuo triukšmo veikimo veiksmai, neatsižvelgiama į tai, kad naudojamosi asmeninėmis klausos apsaugos priemonėmis, tai yra bet kuriuo atveju įgyvendinamos visos reikiamos priemonės darbuotojų apsaugai nuo triukšmo veikimo, nežiūrint ir į tai, kad naudojamosi asmeninėmis klausos apsaugos priemonėmis.

9. Veiklos srityse, kuriose kasdienis veikiantis triukšmas skirtingomis darbo dienomis yra nevienodas, nustatant, ar neviršijamos šių nuostatų 7.1, 7.2 ir 7.3 punktuose nurodytos triukšmo ekspozicijos vertės, vietoj kasdienio veikiančio triukšmo lygio galima vertinti savaitinį veikiančio triukšmo lygį, jeigu:

9.1. savaitinis veikiančio triukšmo lygis, kaip parodo atitinkamas monitoringas, neviršija 87 dBA, tai yra neviršija ribinės ekspozicijos vertės;

9.2. ir imamasi atitinkamų priemonių siekiant iki minimumo sumažinti su tokiais veiklos sritimis susijusią riziką.

IV. TRIUKŠMO RIZIKOS NUSTATYMAS IR VERTINIMAS

10. Darbdaviui atstovaujantis asmuo (toliau – įmonės vadovas) ar jo pavedimu darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai, įgyvendindamas darbdavio pareigą sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais, vadovaudamasis Profesinės rizikos vertinimo nuostatais, patvirtintais socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. A-159/V-612 (Žin., 2003, Nr. [100-4504](#)), organizuoja triukšmo keliamos rizikos vertinimą ir, jei reikia, atlieka triukšmo lygių matavimus.

11. Matavimo metodai ir matavimo priemonės turi atitikti matuotino triukšmo pobūdį, trukmę ir kitus triukšmo parametrus. Matavimo metodai ir matavimo priemonės turi užtikrinti triukšmo parametrų nustatymą ir tuo sudaryti galimybę nustatyti, ar neviršijamos šių nuostatų 7.1–7.3 punktuose nurodytos triukšmo ekspozicijos vertės.

12. Darbo aplinkoje esančio triukšmo lygio matavimai atliekami vadovaujantis Lietuvos standartu LST ISO 1999:2004 ir standartu ISO 9612:1997.

13. Matavimo priemonės turi būti kalibruotos, o kalibravimo schema ir tvarka turi atitikti prietaiso gamintojo instrukcijas. Matavimo rezultatai įvertinami atsižvelgiant į matavimo netikslumus, kurie nustatomi pagal metrologinę praktiką.

14. Darbuotojus veikiančio triukšmo lygius gali matuoti ir įvertinti akredituotosios arba pagal Kompetencijos reikalavimų rizikos veiksnių tyrimo įstaigoms, patvirtintų socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-224/V-796 (Žin., 2004, Nr. [5-105](#)), nustatyta tvarka atestuotosios įstaigos. Išmatavus darbuotojus veikiančio triukšmo lygius, gauti duomenys įrašomi į Profesinės rizikos nustatymo kortelę (Profesinės rizikos

vertinimo nuostatų 1 priedas), kuri išsaugoma, kad vėliau duomenis galima būtų patikrinti ar palyginti.

15. Vertinant triukšmo keliamą riziką darbuotojo sveikatai, ypač turi būti atsižvelgiama į:

15.1. triukšmo veikimo lygį, pobūdį ir trukmę, taip pat į bet kokio impulsinio triukšmo veikimą;

15.2. šių nuostatų 7.1, 7.2 ir 7.3 punktuose nustatytas triukšmo ekspozicijos vertes;

15.3. bet kokią galimą poveikį padidintos rizikos darbuotojų grupių (nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių moterų, jaunų asmenų, neįgaliųjų) saugai ir sveikatai;

15.4. galimą įtaką darbuotojų saugai ir sveikatai, kuri gali atsirasti dėl triukšmo ir darbe naudojamų ototoksinių medžiagų sąveikos bei triukšmo ir vibracijos sąveikos;

15.5. bet kokią netiesioginę triukšmo įtaką, trukdančią darbuotojui išgirsti ir įsisavinti įspėjamuosius signalus ir ar kitus garsus, į kuriuos reikia atsižvelgti, siekiant sumažinti nelaimingų atsitikimų riziką;

15.6. darbo priemonės gamintojo pateiktą darbo priemonės dokumentuose informaciją apie triukšmo emisiją;

15.7. kitų darbo priemonių, kurių triukšmo emisija yra mažesnė, panaudojimo galimybes vietoje naudojamų ir skleidžiančių triukšmo emisiją, didesnę negu leistina;

15.8. galimas triukšmo veikimo pasekmes, kai dirbama viršijant 8 darbo valandas per dieną;

15.9. darbuotojų sveikatos patikrinimų duomenis;

15.10. darbuotojų aprūpinimą asmeninėmis klausos apsaugos priemonėmis.

16. Nustačius, kad triukšmo lygiai viršija nuostatų 7.1 punkte nurodytą dydį ir keliamą riziką yra nepriimtina bei, kai triukšmo lygiai viršija nuostatų 7.2 ir 7.3 punkte nurodytus dydžius, turi būti parengtos ir įgyvendintos rizikos šalinimo ar mažinimo priemonės, iš jų nurodytos šių nuostatų 17–25 punktuose. Įgyvendinus triukšmo lygio mažinimo priemones, atliekamas rizikos vertinimas. Pakartotinai rizika vertinama ir nustatoma, jei yra žymių pasikeitimų (modernizuota darbo priemonė, įgyvendintos priemonės triukšmui mažinti ir kita), dėl kurių ankstesnis įvertinimas gali nebeatitikti tikrovės arba kai darbuotojų sveikatos patikrinimų rezultatai rodo, kad būtina išmatuoti darbuotojus veikiančio triukšmo lygį ir nustatyti, ar triukšmo keliamą riziką yra priimtina.

V. TRIUKŠMO KELIAMOS RIZIKOS ŠALINIMO IR MAŽINIMO PRIEMONĖS

17. Nustačius triukšmo keliamą riziką, ji turi būti šalinama arba kiek įmanoma sumažinama. Triukšmo keliamą riziką mažinama taikant Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje numatytus principus ir įgyvendinant konkrečias priemones.

Nustačius, kad darbo procese triukšmo keliamą riziką yra nepriimtina, įmonės vadovas ar darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai organizuoja techninių, organizacinių ir kitų priemonių, skirtų triukšmo keliamai rizikai kuo labiau sumažinti, parengimą ir įgyvendinimą:

17.1. taikant darbo metodus, leidžiančius sumažinti triukšmo veikimą, iš jų trumpinant darbuotojų, kuriuos veikia triukšmas, darbo laiką ir numatant specialias poilsio pertraukas, kaip nustatyta Papildomų ir specialiųjų pertraukų, įskaitomų į darbo laiką, nustatymo tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 160 (Žin., 2003, Nr. [14-559](#));

17.2. naudojant kitas darbo priemones, kurių triukšmo emisija yra mažesnė;

17.3. pakeičiant darbo vietų įrengimą ir jose esančių darbo priemonių įrengimą (instaliavimą ir/ar išdėstymą);

17.4. informuojant darbuotojus apie darbo vietas ir darbo priemones, keliančias triukšmo riziką, bei apmokant saugiai naudoti darbo priemones;

17.5. įrengiant pagalbinę įrangą, sumažinančią triukšmo veikimą, pavyzdžiui, akustinio triukšmo sumažinimui naudojant skydus, aptvarus, garsą sugeriančias dangas; triukšmas statiniuose sumažinamas garsą slopinant arba izoliuojant;

17.6. parengiant ir įgyvendinant darbo priemonių, darbo vietų ir darbo vietų sistemų priežiūros programas ir/ar priemones.

18. Nustačius, kad triukšmo lygis gali viršyti viršutinės triukšmo kasdienio veikimo vertes veiksmams pradėti, darbo vietos turi būti pažymėtos įspėjamuoju ženklu apie bendrojo pobūdžio pavojų ir įpareigojamuoju ženklu, kad būtina naudoti klausos apsauginės priemonės, vadovaujantis Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatais, patvirtintais socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 (Žin., 1999, Nr. [104-3014](#)), ir turi būti apribotas įėjimas į tokias vietas.

19. Darbdavys užtikrina, kad poilsio patalpos būtų įrengiamos pagal Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 501 (Žin., 2003, Nr. [40-1820](#)), ir kad poilsio patalpose triukšmas būtų sumažintas iki minimalaus lygio.

20. Įmonės vadovas ar darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai nuostatų 17–19 punktuose nurodytas priemones visų pirma įgyvendina darbo vietose, kur triukšmo gali būti veikiami jauni asmenys, nėščios, neseniai pagimdžiusios, krūtimi maitinančios moterys ir dirbantys neįgalūs asmenys.

VI. DARBUOTOJŲ APSAUGA

21. Jeigu triukšmo keliamos rizikos negalima išvengti įgyvendinant nuostatų 17 punkte nurodytas bei kitas priemones, darbuotojai aprūpinami asmeninėmis klausos apsaugos priemonėmis, kurios turi būti pritaikytos konkrečiam darbuotojui ir parenkamos vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 1998 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 77 (Žin., 1998, Nr. [43-1188](#)). Asmeninės klausos apsaugos priemonės pasirenkamos taip, kad klausai keliami rizika būtų panaikinta arba sumažinta iki minimumo ir darbuotojams turi būti išduodamos bei pradedamos naudoti, kai triukšmo lygis viršija žemutinės triukšmo kasdienio veikimo vertes veiksmams pradėti.

22. Darbdavys privalo užtikrinti klausos apsaugos priemonių naudojimą, kaip nustatyta šiame nuostatų skyriuje, įmonės vadovas organizuoja šiame nuostatų skyriuje nurodytų priemonių taikymo veiksmingumo kontrolę.

VII. VEIKIMO RIBOJIMAS

23. Triukšmo lygis, veikiantis darbuotojus, iš jų ir tuos darbuotojus, kurie naudoja asmenines klausos apsaugos priemones, jokiais aplinkybėmis negali viršyti ribinės ekspozicijos vertės, nurodytos šių nuostatų 7.1 punkte.

24. Jeigu, nepaisant priemonių, kurių buvo imtasi įgyvendinant šiuos nuostatus, yra nustatoma, kad viršijamos ribinės ekspozicijos vertės, įmonės vadovas ar jo pavedimu darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai nedelsdamas organizuoja priežasčių, dėl kurių ribinės ekspozicijos vertės yra viršijamos, nustatymą ir imasi veiksmų, siekdamas, kad triukšmo veikimas būtų sumažintas iki žemutinės ekspozicijos vertės veiksmams pradėti.

VIII. DARBUOTOJŲ INFORMAVIMAS IR MOKYMAS

25. Įmonės vadovas ar darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai privalo užtikrinti, kad darbuotojai, kuriems darbe kyla rizika dėl triukšmo, ir jų atstovai būtų supažindinti su triukšmo keliamos rizikos įvertinimo rezultatais, apmokyti ir informuoti apie riziką, kurią kelia triukšmas, o ypač apie:

25.1. tokios rizikos sveikatai pobūdį;

25.2. priemonės, kurių imtasi, kad būtų pašalinta arba iki minimumo sumažinta triukšmo keliama rizika;

25.3. faktinius išmatuotus triukšmo lygius, nurodydamas, ar jie viršija, ar neviršija ribinių ekspozicijos verčių;

25.4. nelaimingus atsitikimus darbe ir profesines ligas, kurias gali sukelti naudojamos darbo priemonės;

25.5. teisingą asmeninių klausos apsaugos priemonių naudojimą;

25.6. įmonėje nustatytą pranešimų apie traumas ir kitus sveikatos pakenkimus tvarką, o ypač apie klausos pakenkimo požymius ir pranešimo padalinio vadovui ar kitam įmonės administracijos pareigūnui apie klausos pakenkimo požymius svarbą;

25.7. įmonėje nustatytą darbuotojų, kuriems privalomi sveikatos patikrinimai, sąrašą, sveikatos patikrinimų grafiką ir aplinkybes, kurioms esant neeilinį kartą tikrinama sveikata;

25.8. apie darbuotojų apsaugojimo nuo triukšmo veikimo praktinius aspektus.

IX. DARBUOTOJŲ KONSULTAVIMAS IR JŲ DALYVAVIMAS

26. Darbuotojai, darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai turi būti konsultuojami ir turi teisę dalyvauti svarstant apsaugos nuo triukšmo klausimus, ypač:

26.1. triukšmo rizikos vertinimą (nuostatų 10–16 punktai);

26.2. nustatant būtinas priemones rizikai šalinti ar mažinti, iš jų nurodytas nuostatų 17 punkte;

26.3. šių nuostatų 17–20 punktuose numatytų priemonių diegimą;

26.4. asmeninių klausos apsaugos priemonių pasirinkimą.

X. DARBUOTOJŲ SVEIKATOS TIKRINIMAI

27. Išmatavus triukšmo lygius ir nustačius, kad jie viršija vertes, nurodytas šių nuostatų 7 punkte, nedelsiant turi būti organizuojami tokioje aplinkoje dirbančių darbuotojų sveikatos patikrinimai, atliekant audiometrinius tyrimus, vadovaujantis Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksmų poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarkoje, patvirtintoje sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. [47-1365](#)).

28. Darbuotojų klausos patikrinimų tikslas yra anksti diagnozuoti galimą klausos praradimą dėl triukšmo ir išsaugoti klausą.

29. Pagal darbuotojo sveikatos tikrinimo rezultatus pildoma asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas) forma Nr. 048/a. Šios asmens medicininės knygelės duomenys konfidencialūs ir ji saugoma Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų, pildomų sveikatos priežiūros įstaigose, sąrašo ir saugojimo terminų, patvirtintų sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“ (Žin., 1999, Nr. [103-2972](#)), nustatyta tvarka.

30. Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriui paprašius ir pasirašius dėl žinių apie darbuotojo sveikatą konfidencialumo išsaugojimo pateikiamos asmens medicininės knygelės kopijos. Darbuotojui paprašius, jis gali bet kuriuo metu susipažinti su savo medicininės knygelės duomenimis.

31. Kai patikrinus darbuotojo sveikatą nustatoma, kad jo klausa yra pažeista ar yra neigiamų jo klausai poveikio požymių, kurie (pagal darbo medicinos gydytojo arba gydytojo otolaringologo išvadą) atsirado dėl triukšmo veikimo:

31.1. gydytojas, tikrinęs darbuotojo sveikatą, ar įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistas darbuotojui praneša apie jo sveikatos patikrinimo rezultatus;

31.2. įmonės vadovas ar darbdavio įgaliotas asmuo darbuotojų saugai ir sveikatai privalo peržiūrėti ir patikslinti atliktą rizikos įvertinimą bei numatyti papildomas priemones triukšmo veikimui pašalinti arba sumažinti iki sveikatai nekenksmingo ir atsižvelgiant į darbo medicinos gydytojo, gydytojo otolaringologo arba įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialisto rekomendacijas triukšmo keliamai rizikai pašalinti arba sumažinti ir tokias priemones įgyvendinti. Taip pat gali būti numatyta galimybė skirti darbuotojui kitą darbą, kur nėra triukšmo veikimo, bei sistemingai organizuoti darbuotojų, kurie patyrė triukšmo poveikį, sveikatos patikrinimus.

XI. NUKRYPIMAI IR JŲ TAIKYMAS

32. Kai dėl darbo pobūdžio neribotai ir tinkamai naudojant asmenines klausos apsaugos priemones gali iškilti didesnė rizika darbuotojo (-jų) saugai ir sveikatai nei tuo atveju, kai tokios priemonės nenaudojamos, įmonės vadovas dėl nukrypimo nuo reikalavimų, nurodytų šių nuostatų VI ir VII skyriuose, privalo kreiptis į Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinę įstaigą (toliau – visuomenės sveikatos centras apskrityje).

33. Visuomenės sveikatos centrui apskrityje įmonės vadovas nurodo nukrypimų pobūdį ar dydį, jų būtinumo pagrindimą bei taikomas priemones rizikai sumažinti. Teikiami nukrypimai bei taikomos priemonės turi būti suderinti su darbuotojų atstovais (profesine sąjunga, nesant profesinės sąjungos – su įmonės darbo taryba, nesant tarybos – su darbuotojų saugos ir sveikatos komitetu arba išrinktu darbuotojų atstovu saugai ir sveikatai).

34. Visuomenės sveikatos centras apskrityje išnagrinėja pateiktų nukrypimų pagrįstumą bei taikomas rizikos mažinimo priemones ir priima sprendimą dėl nukrypimų taikymo ar patikslinimo, nustato darbuotojų, kuriems taikomi nukrypimai, sveikatos priežiūros sąlygas, sveikatos tikrinimų periodiškumą ir apie tai informuoja įmonės vadovą.

35. Apie taikomus ir su visuomenės sveikatos centru apskrityje suderintus nukrypimus ir nustatytas darbuotojų sveikatos priežiūros sąlygas įmonės vadovas praneša Valstybinei darbo inspekcijai. Pranešime, kurio formą nustato Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius, nurodoma: nukrypimų taikymo priežastys, nukrypimų pobūdis ar dydžiai, darbo procesai kur taikomi nukrypimai, darbuotojų, kuriems taikomi nukrypimai, skaičius, darbuotojų sveikatos priežiūros sąlygos ir sveikatos tikrinimo periodiškumas, rizikos mažinimo priemonės.

36. Valstybinė darbo inspekcija registruoja, apskaito nukrypimus ir atlieka jų taikymo kontrolę Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta tvarka ir kas 4 metai teikia informaciją Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

37. Įmonės vadovas nukrypimus privalo peržiūrėti ne rečiau kaip kas 4 metai ir apie tolesnį jų taikymo būtinumą turi įforminti šiame nuostatų skyriuje nustatyta tvarka. Jeigu būtinybė taikyti nukrypimus tampa nereikalinga anksčiau nei po 4 metų darbdavys apie tai informuoja Valstybinę darbo inspekciją.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Šių nuostatų reikalavimus įmonės taip pat taiko modernizuodamos darbo vietas, modernizuodamos ar įsigydamos naujas darbo priemones.

39. Valstybinė darbo inspekcija vykdo šių nuostatų reikalavimų laikymosi kontrolę įmonėse ir konsultuoja jų taikymo klausimais.
